

## בבא בתרא ס"ז

עניין: מקווה בבית פרטי

צוואת רבי יהודה החסיד  
מב (כא) לא יעשה אדם בית  
המרחץ בביתו אלא א"כ  
עשה בו בלן ורוחץ לרבים ואם  
עשה יחרב הבית:

## שו"ת אגרות משה יו"ד ח"ב סי' צז

ובהא דבמדינתנו עושין בכל בית חדר מיוחד להעמיד שם אמבטי לרחוץ כל גופו, לכאורה לסוגיא דיומא הוא בשם מרחץ אף שאין בחדר זה שום זיעה, דהא החדר שהנשים נאותות בהן לרב כהנא דאמר דהצוות מקשה א"ה היינו מרחץ וא"כ אולי הוא בכלל ישון מרחץ דבצוואת הר"י החסיד, אבל הא כל העולם נוהגין היתר ולא עלה כלל על לבו של שום איש מיראי השי"ת שיש חשש איסור בזה, ואף שממילא ליכא שום חשש לדינא כיון דכבר דשו בה רבים שומר פתאים ה' כדאיתא כה"ג בשבת דף קכ"ט, ואף שפרש"י שם כיון דהורגלו בו מפני דוחקן, הרי גם באמבטי בהבתים נמי הורגלו בזה מפני הדוחק להצורך הגדול שיש בזה לבריאות ולכבוד שבת שנמי הותר מצד שומר פתאים ה', אף אם נימא שהוא בכלל לשון מרחץ דבהצוואה שהיה לן לחשוש ולאסור לכאורה.

## שו"ת בצל החכמה ח"ב סי' לד

(ז) ממש"כ צוואה לא יעשה אדם מרחץ "בחור ציתו" כו', הי' נראה לדקדק דדוקא בחור ציתו היא ולא יעשה אבל עושה היא בחור ציתו צנין צני"ע שאינו מחיבר אל צנין צית דירתו ועיין צ"צ (ס"ז). המוכר את החצר מכר צתים כו' צין כך וצין כך לא מכר לא את המרחץ. ואם כנים הדברים מסתבר דה"ה אם צונה צנין צני"ע על גזירת ציתו ואינו מחיבר לצנין דירתו שג"כ מותר. כי גם זה אינו בחור ציתו, וא"כ אין ראיה מעובדא דלעיל (אות ו') שיש הבדל בין מרחץ למקוה. ומכש"כ יש להחיר לפ"ז צנין צני"ע צנינו כעין עובדא המצוואת צתים ח"ס (חלו"ה סימן י"ח וחיו"ד סימן ר"ז) כ"ש.

(ח) ומ"מ צנודן כדור"ג שליט"א שהמקוה עומדת הכן לעצילת כל צאי צית מדרשי, אין כאן שום פקפוק, שהרי כן מצוואת צוואה ה"ל דלורך רבים מותר לעצית אפילו מרחץ וכש"כ מקוה ואפילו לכתחילה, יכיל פשוט יא"ל לפני.

## תשובות והנהגות ח"א

לעצמו כן, אבל לבנות מקוה לטבילה לעצמו שרי ובפרט שכוונתו למצוה הלוא "שומר מצוה לא ידע דבר רע", וכן שמעתי מגיסי הר"ר טוביה שכטר נ"י ששאל את פי החזון איש זצ"ל והתיר לו.

**ולדעתי** אין בזה בית מיחוש, שהרי בלאו הכי יש היום בכל בית מקלחת ואמבטיא ולא מצינו מי שחשש ופקפק ע"ז, וכש"כ מקוה לטהרה דעדיף, וזה שנמנע כ"ק האדמו"ר מגור רבי ישראל אלתר זצ"ל, אולי היו לו עוד טעמים כמוסים שלא גילה, אבל מדינא נראה כמ"ש. (ובסאונה בבית לא נתבאר הדין, ובחדר מיוחד לצורך זה נראה שלפי הס"ח יש למנוע).

## סימן תתמט

**שאלה: יהודי עשיר רוצה לבנות מקוה במרחץ הפרטי שלו אם מותר.**

**בצוואת רבי יהודה החסיד** (י"ח) איתא "שלא יעשה אדם מרחץ בתוך ביתו ואם יעשה הבית יחרב אלא אם כן עושה לרחוץ רבים", ומטעם זה יש מקפידים שלא לבנות מקוה בבית, וכן הקפיד על כך כ"ק האדמו"ר הק' רבי ישראל אלתר זצ"ל מגור, שלא בנה מקוה בתוך ביתו.

**אמנם** מדינא נראה פשוט שמרחץ שהתכרין הס"ח היינו "בית מרחץ" כמשמעו שנהגו להזיע בו ועשו לרבים וזהו איז ליחיד לבנות בביתו